

ГИЙОМ АПОЛИНЕР ПОСМЪРТНАТА ГОДЕНИЦА

Превод от френски: Мария Коева, 1985

chitanka.info

На Луи Шадурн

Един млад русин, на пътешествие из Европа, отиде да прекара зимата в Кан. Нае стая у някакъв учител, който през сезона даваше уроци по френски на чужденци.

Този учител, петдесетинагодишен човек, се наричаше Мюскад. Нравите му бяха скромни и навред би минавал незабелязан, ако не лъхаше винаги на чесън.

Госпожа Мюскад бе нежно създание на възраст тридесет и осем — четиридесет години, но изглеждаше на не повече от тридесет и две. Беше руса, със знойна плът, тънък кръст, изпъкнали гърди и бедра. И все пак нищо в нея не изглеждаше предизвикателно, а видът ѝ бе печален.

Младият русин се загледа в нея и намери, че е хубава.

Семейство Мюскад обитаваше малка вила около Сюке. От нея се откриваше изглед към морето, към Лериновите острови и към дългите пясъчни плажове, по които лете, преди здрач, лудуваха рояци голички, стройни деца. Вилата имаше градина, засадена с мимози, ириси, рози и големи евкалипти.

Наемателят на Мюскадови прекара цялата зима в разходки, пушене и четене. Не виждаше хубавите момичета, с които бе пълен градът, не виждаше и красивите чужденки. В очите му бе останал само заслепяващият блясък на слюдата, искряща навред — по морския пясък, по уличната настилка и по зидовете, — а докато крачеше срещу морския вятър, мисълта му бе цяла погълната от госпожа Мюскад. Ала тази любов бе кротка, блага, без плам и той не смееше да я признае.

Евкалиптите застлаха земята с благовонни иглички. Те бяха толкова много, че помрачиха блясъка на слюдата и изцяло покриха градинските алеи, докато мимозата припалваше всичките си уханни цветове.

Една вечер, в сумрака на някаква стая, чийто прозорец бе отворен, младежът видя как госпожа Мюскад пали лампата.

Движенията ѝ бяха бавни, силуетът ѝ приличаше на грациозно и морно видение. Той си помисли: „Стига съм отлагал“. Приблужи се към нея и каза:

— Колко хубаво е името ви, госпожо Мюскад^[1]. Звучи почти галено. Това име прилича на вас, чиито коси са като проблясващо от изток слънце. На вас, уханна като най-дъхавите индийски орехчета, които гълъбите смилат и връщат непокътнати. Всичко с хубав мирис има вашия мирис. А навярно притежавате и сочността на всичко най-сладостно. Обичам ви, госпожо Мюскад!

Госпожа Мюскад не прояви никакво вълнение. Нито се засегна, нито се зарадва и напусна стаята, след като хвърли поглед през прозореца.

За миг момъкът остана смаян. Сетне го досмеша, запали цигара и излезе.

Към пет часа се върна и видя господин и госпожа Мюскад облежнати на оградата на вилата. Щом го съзряха, те излязоха на улицата, която всякога бе безлюдна. Госпожа Мюскад затвори портата и застана до мъжа си, който заговори:

— Господине, имам нещо да ви кажа.

— На улицата ли? — запита младежът. Ъ той погледна госпожа Мюскад, която остана невъзмутима и не трепна.

— Да, на улицата — потвърди господин Мюскад.

Той започна така:

— Господине, бъдете така добър да изслушате докрай моята история — по-точно нашата обща история с госпожа Мюскад. Аз съм на петдесет и три години, господине, а госпожа Мюскад — на четиридесет. Днес се навършват двадесет и три години, откакто ние с жена ми се сгодихме. Тя бе дъщеря на учител по танци, аз бях сирак, но професията ми осигуряваше необходимото за едно семейство благосъстояние. Господине, ние се оженихме по любов.

Сега я виждате хубава и още вдъхваща желания. Ала да бяхте я видели тогава, господине, с косите на масури, чийто оттенък не може да се открие в ни една картина! Всичко отминава, господине, и кълна ви се, сегашните ѝ коси не дават никаква представа за вида им, когато тя бе на седемнадесет години. Тогава косите ѝ бяха като мед. Човек би се зачудил дали напомнят повече на луната или на слънцето.

Боготворях я, господине. Смея да кажа, че от своя страна и тя ме обичаше. Оженихме се. То беше безбрежно щастие, трепет на всички сетива, щастие, подобно на мечта, мечта без разочарование. Благосъстоянието ми растеше, а любовта ни се запази.

След няколко години, господине, бог благоволи да препълни и без това преливащата чаша на нашето щастие. Благодарение на госпожа Мюскад станах баща на очарователно момиченце, което нарекохме Теодорин, защото бог ни я бе дарил. Госпожа Мюскад пожела да го кърми и ще ми повярвате ли, господине, станах още по-щастлив в любовта си към прекрасната кърмачка на малкото ангелче. Ах, каква прекрасна гледка се откриваше вечер, под лампата, когато госпожа Мюскад разсъбличаше детенцето, след като му бе дала да суче! Устните ни често се срещаха по нежното, гладко и уханно телце на малката и радостни целувки звънтяха по дупенцето, по крачетата, по пухкавите хълбочета, навред, навред. Измисляхме ѝ прелестни названия: демонче, зеница на окото, невестулчица, катеричка и какво ли не още!

После дойде първата стъпка, първата думичка и после — уви, господине — тя умря на пет години.

Още я виждам на креватчето, мъртва и прекрасна като малка мъченица. Още виждам малкия ковчег. Отнеха ни я, господине, и ние изгубихме всякаква радост, цялото си щастие, което ще си възвърнем едва на небето, където нашата Теодорин продължава да живее.

От деня на смъртта ѝ нашите души се почувстваха стари и нищо в живота вече не ни радваше. И все пак не искахме да я загубим. Съществуването ни стана скръбно, ала и толкова спокойно, че в него има известна сладост.

Годините отминаха и смекчиха неугасващата болка, от която плачем при всеки разговор за дъщеря ни.

Често я споменавахме:

„Сега щеше да бъде дванадесетгодишна — би било време за първо причастие.“

И тогава цял ден плакахме край последната ѝ обител в благоуханното гробище.

„Днес щеше да навърши петнадесет години и може би щяха да я поискат за жена.“

Това го казах аз преди две години. Жена ми тъжно се усмихна и двама ни споходи една и съща мисъл. На другия ден поставихме обява: „Дава се квартира на сам господин“. Имали сме за наематели разни младежи — англичани, датчанин, румънец. И си мислехме:

„Щеше да бъде на шестнадесет години. Кой знае? Може би наемателят би ѝ се харесал?“

После дойдохте вие, господине, и ние често си казвахме:

„Теодорин щеше да бъде седемнадесетгодишна и щеше да избере този кротък и благовъзпитан момък, достоен за нея във всяко отношение.“

Виждам, господине, че сте развълнуван. Имате добро сърце...

Уви! Лъгал съм се. Разбирате ли, господине, това, което днес следобед сте поискали да сторите, е почти престъпление. Защото ето истината, господине — госпожа Мюскад всичко ми каза. Вие сте покрусили сърцето на тази прекрасна жена. Всявате покруса и в моята душа, господине, затова сам разбирате, че след случилото се не е възможно повече да влезете в моя дом. Вижте, портата е затворена. Свършено е. Никога вече не ще стъпите в градината ми. Помислихте, че е градина на забранените наслади, и тази мисъл ви прокуди от нея. Нали не бихте желали да се върнете в мирния дом, където нажалихте тази жена, която — знам това — вече ви обичаше, както майка обича сина си. Уви! Бих искал дълго още да останете в дома ми, но вие сам чувствате, убедихте се, че това е невъзможно, че всичко е свършено. Тази нощ ще намерите подслон в някой хотел и ще ми известите къде сте отседнали. Елате, госпожо Мюскад, вече се здрачава. Сбогом, господине. Бъдете щастлив и сбогом!

[1] Думата „мюскад“ на френски означава индийско орехче. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.